Gemeente Amsterdam

Advies n.a.v. aanbevelingen onderzoek MRL door Corinne Dettmeijer

Aan: burgemeester Halsema
Van: [redacted] (tel: 06-[redacted])

Voorstel opvolging aanbevelingen onderzoek

Governance

Dettmeijer doet de volgende aanbevelingen m.b.t. *governance*:

- De gemeente moet een grotere rol gaan spelen en de gemeente, Rabobank en Start Foundation zouden 'nadrukkelijker en op voldoende hoog niveau moeten opereren om het experiment een kans te geven'.
- Er moet iemand naast de RvB gezet worden voor ondersteuning in de bedrijfsvoering en relatie met externe contacten.

Gezien:

- De gemeente, Rabobank en Start Foundation niet in de positie zijn de RvT of RvB af te laten treden of te benoemen;
- De RvB meer ondersteuning nodig heeft, maar als die ondersteuning komt vanuit de/een nieuwe RvT er vertroebeling van de rollen ontstaat. De RvT krijgt dan eigenlijk de rol van bestuurder;
- Het niet wenselijk lijkt de RvB te vervangen;
- Er geen garantie is dat als de RvT vervangen wordt, het beter zal gaan met MRL:

is een mogelijke opvolging van de aanbevelingen:

- Huidige RvT en RvB blijven behouden.
- De RvT en RvB besluiten samen tot aanstelling van een interim manager voor een bepaalde termijn. Deze manager moet de RvB ondersteunen om de bedrijfsvoering en relaties met externen op orde te brengen en de maatschappelijke doelstellingen te behalen.
- De gemeente kan hiervoor geen financiële middelen ter beschikking stellen vanwege het risico op staatssteun.

Een andere mogelijke opvolging is:

- De huidige RvB behouden;
- De huidige RvT verzoeken op te stappen;

- Gemeente, Start Foundation en Rabobank dragen elk iemand aan om zitting te nemen in de RvT. De Rabobank en Start Foundation leken hier in het vorige gesprek niet meteen heel positief tegenover te staan.

Maatschappelijke doelstellingen

Over het behalen van de doelstellingen schrijft Dettmeijer: *De doelen moeten realistischer worden gesteld. De kleine stapjes die bereikt zijn moeten worden gezien als een belofte, niet om alsnog de ambitieuze doelen te halen maar om MRL te laten ontwikkelen tot een voorbeeld in de sector.* De huidige doelen zijn:

a) het ontwikkelen van een vorm van raamexploitatie voor en door sekswerkers (zelfbeheer), die aantoont dat sekswerkers onafhankelijk en zelfstandig kunnen werken door zich te verenigen en die tot ver buiten Amsterdam een bron van inspiratie kan zijn voor sekswerkers;
b) het verbeteren van de positie van sekswerkers;
c) het normaliseren van de branche van sekswerk, zodat het risico verkleind wordt dat sekswerkers worden gediscrimineerd, gestigmatiseerd, geïsoleerd, gemarginaliseerd of uitgebuit;
d) het ondersteunen van sekswerkers opdat zij de kennis en vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om volledig zelfstandig een prostitutiebedrijf in zelfbeheer te kunnen realiseren;
e) het verbeteren van de arbeids- en huurvoorwaarden en arbeidsomstandigheden ten opzichte van de gebruikelijke voorwaarden en omstandigheden in de markt voor sekswerk;
f) het vergroten van het ondernemerschap van de sekswerkers;
g) het verkrijgen, beheren, exploiteren, huren, bezwaren en vervreemden van registergoederen of enig recht op of belang in registergoederen, voor zover noodzakelijk of wenselijk voor het bereiken van de bovenstaande doelstellingen van de stichting;
h) het ter verzorging bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en ouderdom doen van uitkeringen aan sekswerkers.

<invoegen advies Regioplan>

Randvoorwaarde: Regioplan monitort MRL nog 1,5 jaar. Regioplan heeft op dit moment moeite met het voeren van gesprekken met de RvT en RvB ten behoeve van de monitor, er lijkt onvoldoende prioriteit aan gegeven te worden. Medewerking aan de monitor moet echter wel een voorwaarde zijn voor de voortzetting van MRL. Het moet immers meetbaar zijn in hoeverre de nieuwe doelen worden behaald.

Dwangsom

Dettmeijer adviseert de verbeurde dwangsom van MRL wegens het tot tweemaal toe niet/te laat melden van mogelijk misstanden niet te innen.

De huidige handhavingsstrategie kent drie instrumenten: de waarschuwing, de last onder dwangsom en de last onder bestuursdwang. De last onder bestuursdwang wordt vrijwel nooit toegepast, omdat dit betekent dat een bedrijf tijdelijk moet sluiten, hetgeen ook nadelig is voor de positie van sekswerkers. Op grond van de huidige handhavingsstrategie wordt daarom bij de meeste overtredingen een last onder dwangsom opgelegd, die in de meeste gevallen vooraf wordt gegaan door een waarschuwing. Bij zwaardere overtredingen, zoals het niet-melden van misstanden, wordt er niet eerst een waarschuwing gegeven, omdat dit past bij de ernst van de overtreding.
Van belang is verder dat een dwangsom iets anders is dan een boete. Een dwangsom wordt opgelegd na een geconstateerde overtreding en is op er gericht om herhaling van die overtreding te voorkomen. De last onder dwangsom is dus een herstelmaatregel: een bedrijf krijgt dus altijd nog een kans: pas bij een tweede overtreding kan een dwangsom worden geïnd. Daar heeft een bedrijf dus zelf invloed op. Als dwangsom als instrument in de handhavingsstrategie helemaal zou komen te vervallen dan blijft er, naast de waarschuwing, alleen bestuursdwang als handhavingsintrument over. Dat is veel ingrijpender, ook voor sekswerkers.

<u>Mogelijke opvolging aanbeveling:</u>

- Dwangsom MRL niet innen is een optie, de dwangsom blijft staan en kan bij een volgende overtreding alsnog geïnd worden.
- Een andere optie is om de dwangsom (zeer) gefaseerd te innen, bijvoorbeeld €100 per maand. Dan blijft de signaalfunctie wel behouden.
- Tussenoptie is de waarschuwing: bij het overtreden van de meldplicht eerst een waarschuwing en pas bij een tweede overtreding een dwangsom (en dus pas verbeuren na een derde overtreding). De waarschuwing moet dan toegevoegd worden aan de huidige handhavingsstrategie en geldt niet alleen in dit specifieke geval voor MRL maar voor alle exploitanten. Voor MRL betekent het toevoegen van een waarschuwing dat ze een 'stap terug' doen in de handhaving en dat de dwangsom dus alleen nog is opgelegd maar nog niet geïnd wordt.

Afwijken van de handhavingsstrategie (zoals niet innen of het toevoegen van een waarschuwing) kan gemotiveerd worden door één van de scenario's voor aanpassing van het prostitutiebeleid die momenteel worden uitgewerkt. Het voorstel is een pilot te starten van een jaar waarin niet wordt gehandhaafd op het niet adequaat melden van misstanden door exploitanten, maar waarin een tweemaandelijks overleg plaatsvindt tussen politie, gemeente, zorg en exploitanten om meldingen te bespreken en zo van elkaar te leren:

Gedurende een jaar worden alle exploitanten gevraagd zoveel mogelijk bijzonderheden en signalen van misstanden te delen met de politie, zonder dat er sancties worden opgelegd voor het niet adequaat (bijvoorbeeld te laat) melden. Elke twee maanden vindt er overleg plaats met de politie waarin de binnengekomen meldingen worden besproken (met inachtneming van de privacy van sekswerkers), zodat kan worden geleerd van elkaar en van de feedback van de politie hierop. Dit vergroot niet alleen de kennis bij exploitanten over signalen van misstanden, maar verbetert ook de onderlinge contacten en versterkt hopelijk de vertrouwensband.*

** Met uitzondering van situaties met acuut gevaar. Het gaat hier om zulke evidente situaties, waarbij er sprake is van direct gevaar, dat direct handelen door de politie van belang is.*

Uurhuur toestaan

Het onderzoek stelt voor om '*de mogelijkheden voor het creëren van een hybride prostitutievorm waarbij sekswerkers klanten via internet werven en een veilige werkplek kunnen huren in een raamprostitutiebedrijf te onderzoeken'*. De keuze die hierbij gemaakt moet worden is of de APV gewijzigd moet worden (dan is het belangrijk te weten in hoeverre hier ook bij andere exploitanten animo voor is, tot nu toe hebben we die signalen nog niet ontvangen) of een pilot te starten voor de exploitanten die hier interesse in hebben zoals MRL. Voorwaarden voor de pilot kunnen dan zijn:

- Pilot voor een jaar gedurende de dagshifts (daar is de meeste leegstand en is de veiligheid het minst in het geding).
- De exploitant zal een manier moeten vinden om in contact te blijven met de sekswerker gedurende de tijd dat ze in de kamer werkzaam is en zij niet meer zichtbaar achter het raam staan, vergelijkbaar met de zorgplicht die de exploitanten van de clubs hebben.
- Evaluatie na een jaar. Op die manier kan worden nagegaan of deze wijze van verhuur geen gevaarlijke situatie oplevert voor de sekswerker, of de sekswerker in beeld komt/blijft bij de zorginstanties en de toezichthouders en duidelijk wordt in hoeverre hier vraag naar is en voor welke doelgroep.
- Goede onderbouwing over hoe de exploitant de nieuwe vorm van verhuur integreert met toezicht, administratieve verplichtingen en schoonmaak.
- De exploitant moet aangeven welke kamers (ook) gebruikt worden voor uurhuur.
- De mogelijkheid voor 'uurhuur' staat alleen open voor sekswerkers die uitdrukkelijk toestemming geven voor de verwerking van hun persoonsgegevens ten behoeve van het uitoefenen van adequaat toezicht. Op deze manier:
    - Kunnen toezichthouders een afspraak maken om in gesprek te komen met deze sekswerkers (vergelijkbaar met de controles van escortbedrijven) zonder inmenging van de exploitant.

- Komt de gemeente meer te weten over welke doelgroep gebruik maakt van de uurhuur: zijn dit inderdaad 'thuiswerkers' of juist een meer kwetsbare doelgroep?

Vervolg:

23 januari gesprek met Rabobank, Start Foundation, RvT [redacted]) en RvB ([redacted]) om plannen te maken voor de toekomst.

Vraag: is het wenselijk om voorafgaand aan de 23e bovenstaande overwegingen alvast te delen met de genodigden?